

HUP trend

10-2015

Hrvatska udruga poslodavaca

mjesečni pregled glavnih trendova u gospodarstvu

Ekonomska aktivnost

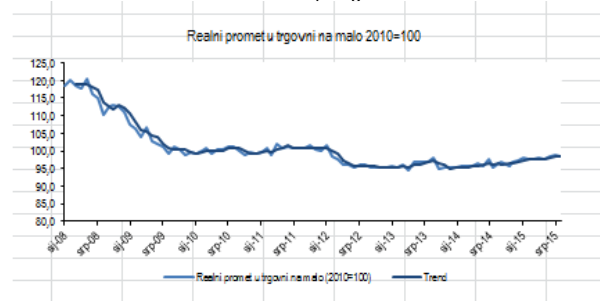
Zadržava se kontinuitet rasta industrijske proizvodnje i trgovine na malo u kolovozu, ali usporenom dinamikom . Povoljno vanjsko okruženje u 2015. propušteno za potrebite reforme.

Kalendarski prilagođen indeks industrijske proizvodnje u kolovozu 2015. u usporedbi sa kolovozom 2014. u Republici Hrvatskoj, zadržava rast sa 2,8%, a na

mjesečnoj razini bilježi i nadalje pad od 4,1 %. Za prvih osam mjeseci ukupna industrija rasla je 1,9% prema istom razdoblju prošle godine. Ohrabrujuće je da rast na

proizvodi sa 14,7%, slijede netrajni proizvodi za široku potrošnju sa 7,8% i trajni proizvodi za široku potrošnju sa 7,0%. Dominantna u strukturi prerađivačka industrija raste 4,6%, a rudarstvo i vađenje 5,4% Pozitivni trendovi u brodogradnji stavljaju je na vrh sa rastom od 95% na godišnjoj razini. Prema prvim rezultatima realni promet u trgovini na malo, prema

kalendarski prilagođen danima bilježi rast od 0,9%, što predstavlja kontinuitet pozitivnog trenda kroz zadnjih dvanaest mjeseci. Za prvih osam mjeseci 2015. rast prometa u trgovini na malo veći je za 2,2%. Hrvatsko gospodarstvo, dominantno pod utjecaj skupa povoljnih eksternih čimbenika , blago oživljava , ali ekonomska politika ne koristi kratkoročni pozitivni predah za snažno intenziviranje strukturnih promjena u gospodarstvu , fiskalnu prilagodbu i strukturne reforme.

Životni standard i raspoloženje potrošača

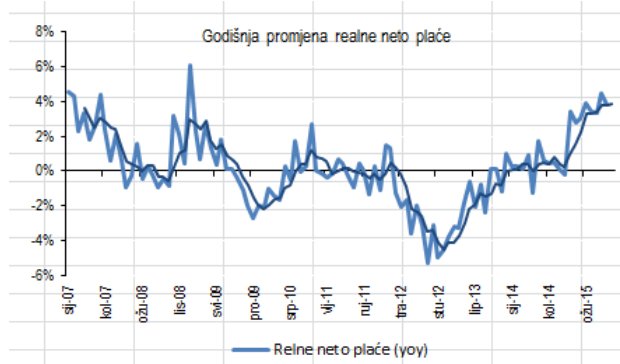
Positivni trend u isplati neto plaća zadržan je i u srpnju te su u prvih sedam mjeseci neto plaće veće za 3,6% realno. U kolovozu indicije nastavka rasta potrošačkog optimizma

Prosječna isplaćena neto plaća po zaposlenom u pravnim osobama u srpnju 2015. u odnosu na isti mjesec prošle godine zadržala je pozitivni ovogodišnji trend rasta i bila je viša za 3,8% realno, te za

3,4% nominalno a iznosila je 5.716 kn ili 186 kn više nego u istom mjesecu 2014. dok je na mjesečnoj razini neto plaća nominalno manja za 98 kuna odnosno manja je za 1,6%. U prvih sedam mjeseci 2015

prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom u pravnim osobama iznosila je 5.690 kuna, što je u odnosu na isto razdoblje 2014. nominalno više za 3,3 posto, a realno za 3,6 posto. Po djelatnostima NKD u srpnju 2015. najviša isplaćena prosječna neto plaća je u zračnom prijevozu, a slijede

računalno programiranje i savjetovanje, te promidžba i istraživanje tržišta, dok su najniže u proizvodnji tekstila, kože i obuće i zaštitarima. Povećanja vrijednosti indeksa koji odražavaju poboljšanja raspoloženja i očekivanja potrošača u kolovozu u odnosu na prethodno razdoblje indiciraju daljnji porast potrošačkog optimizma, premda su isti i nadalje u negativnom teritoriju.

Tržište rada

Stopa registrirane nezaposlenosti stagnira na 15,9% u kolovozu, i najniža je od 11.209. godine. Povratak sezonaca u kontingent nezaposlenih povećati će od rujna stopu nezaposlenosti

Prema podacima HZZ-a u Hrvatskoj je krajem kolovoza 2015.godine nezaposlenih osoba bilo 256.748, što je za 33.141 osoba manje nego u kolovozu prošle godine, a 1.246 osoba manje nego prethodni mjesec, nezaposlenost je smanjena

0,5 % u usporedbi s prethodnim mjesecom te 11,4 % u usporedbi s istim mjesecom 2014. godine. U kolovozu 2015. u evidenciju nezaposlenih prijavile su se 18.833 osobe, što je 6,1 % više nego u kolovozu prošle godine, pri čemu je 76,1 % imalo prethodno radno

iskustvo, pretežito u prerađivačkoj industriji, trgovini i turizmu. Tijekom kolovoza 2015. iz evidencije nezaposlenih izašlo je 20.079 osoba, što je 16,2 % manje nego u istome mjesecu prošle godine. Zaposleno je 12.770 osoba, od čega 11.168 na temelju radnog odnosa što je za 4,2% više nego u kolovozu 2014.

Dominira zasnivanje radnog odnosa na neodređeno vrijeme sa 91,1%. Po djelatnostima, najveći se broj zaposlio u: prerađivačkoj industriji 17,9 %, trgovini 13,9 %, turizmu 13,2 %, javnoj upravi 11,0 % te građevinarstvu 10,2 %. Stopa registrirane nezaposlenosti u kolovozu je 15,9% i poslije pet mjeseci pada stagnira na mjesečnoj razini.

Financijsko tržište i inflacija

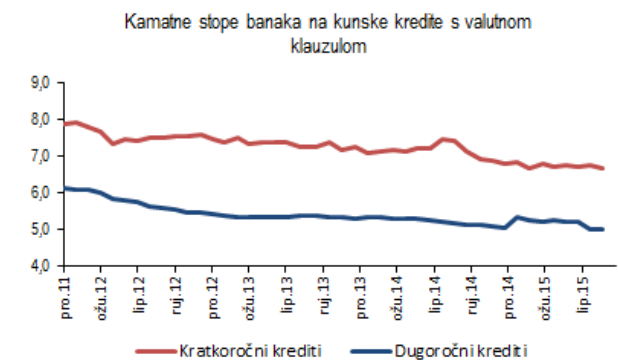
Nastavak pada indeksa potrošačkih cijena na godišnjoj, mjesečnoj i godišnjem prosjeku u kolovozu. Premija rizika (CDS) za Hrvatsku najviša među CEE, uz daljnji rast krajem rujna

Prema podacima DZS indeks potrošačkih cijena u kolovozu 2015. se na godišnjoj razini zadržao u negativnom teritoriju sa padom od 0,6%, a na mjesečnoj razini pad je ublažen na 0,2%, dok promatrano na godišnjem prosjeku cijene su

niže 0,2%. Temeljna inflacija u kolovozu 2015. na godišnjoj razini, zadržala se na 0,5%. Deflatorski pritisci dolaze od cijena prijevoza, maziva i goriva, odjeće i obuće, te stanovanja, a inflatorski od cijena prehrane i pića, zdravlja, rekreacije

i kulture. Novo zakonsko rješenje za kredite u „švicarcima“ na hrvatskom financijskom tržištu provociralo je povećanje kamatnih stopa i blago klizanje tečaja kune prema Euru. Hrvatska premija rizika (CDS) je najveća prema usporedivim EU zemljama. Visoka zaduženost sektora poduzeća bi zbog kraće prosječne ročnosti dugova bila i najizloženija

negativnom utjecaju rasta premija rizika. Rebalans državnog proračuna pokazuje da i u situaciji povećanja proračunskih prihoda izostaje toliko potrebna odlučnost vlasti u nužnoj i zacrtanoj fiskalnoj konsolidaciji te uvriježene slabosti fiskalne politike u pogledu lošeg proračunskog planiranja te povećanja tekućih rashoda prema pojedinim skupinama u predizbornom vrijeme.

CDS Spread

Izvor : CEE Macro /Fixed Income Daily Erste Bank, HUB Pregled

Država	4.5.2015	5.6.2015	30..6.2015.	10.7.2015.	rujan 2015.
Hrvatska	278	267	271	271	281
Češka	48	48	50	51	47
Mađarska	137	143	160	163	168
Poljska	58	66	76	80	74
Rumunjska	111	116	130	133	126

Vanjska trgovina i svijet

Hrvatski robni izvoz bilježi dinamične stope rasta potpomognut poboljšanjem poslovnog okruženja u EU 28 i niskih cijena nafte. FED privremeno odgodio povećanje referentne stope, dok su investitori zabrinuti slomom kineskih burzi i usporavanjem kineske ekonomije

Prema raspoloživim podacima ukupni robni izvoz (izraženo u eurima) je u svibnju 2015. na godišnjoj razini nastavio rasti prema sezonskim podacima sa 9,2%. Ukoliko se izvoz korigira za vrijednost izvoza brodova i nafte može se pretpostaviti da tako prilagođeni pokazatelj zabilježio porast od 12,1% na godišnjoj razini. Gospodarstvo eurozone poraslo je

u kolovozu najsnažnijim tempom u više od četiri godine, signalizirajući otpornost na pojačane gospodarske probleme u svijetu i jači euro, koji bi u idućim mjesecima ipak mogli prigušiti rast. Unatoč pojačanim gospodarskim problemima u svijetu u proteklom tjednima poslovno okruženje u eurozoni poboljšano je zahvaljujući privremenom stišavanju straha od izlaska Grčke iz

eurozone. Na godišnjoj razini u srpnju 2015. je industrijska proizvodnja u EU 28 porasla za 1,8%, a u EU19 za 1,9% pokretana rastom energije, trajnih potrošnih dobara i kapitalnih dobara. Vodstvo FED-a procjenjuje da je bolje pričekati s povećanjem referentne kamatne stope, koja je već 7 godina na

razini između nula i 0,25 posto, sada zbog povećane nesigurnosti i neizvjesnosti u vezi dinamike rasta svjetskog gospodarstva, osobito u Kini i ukupno Aziji, premda su ekonomski pokazatelji i prognoze SAD za 2015. ohrabrujuće. Neizvjesnost se nastavlja kada će FED zaoštriti monetarnu politiku, jer je sljedeći sastanak u studenom, što već pridonosi nervozu na tržištu.

